

[Erlendsson.]

Begrundelse.

Sundhedsstyrelsen har i april 1976 udsendt nye »Retningslinier for svangerskabshygiejne og fødselshjælp« til landets læger, jordemødre, sygehuse og fødeklinikker samt sygehusejere til ikrafttræden den 1. maj 1976. Hertil kommer et journalsystem, som omfatter 26 stykker papir, der skal udfyldes for hver enkelt fødsel.

Ikke alene omfanget af den papirdyng, der her er tale om, er blevet kritiseret. Det samme gælder de oplysninger, der ønskes opført i et skema, der er udformet til edb-programmering, og som vil støde på modstand fra den del af befolkningen, der ikke ønsker at udlevere, hvad der må anses for rent private forhold til kartoteksregistret. Anderledes forholder det sig med fortrolige oplysninger til egen læge, og det kan ikke afvises, at f. eks. besvarelse af rubrikken: »Bor sammen med barnefaderen, ja – nej« under hovedrubrikken »Civilstand ved første henvendelse«, hvortil også hører »Kommunikationsvanskeligheder, nej – ja«, vil kunne indgå som et betydningsfuldt led i lægens samlede bedømmelse af den svangre kvindes situation. Oplysninger, som i adskillige tilfælde må formodes under disse forhold ikke vil fremkomme.

Socialiseringen af sundhedstjenesten, der er socialdemokratiets erklærede mål, bør ikke kunne fremmes ved nogen form for magtfordrejning, således som det af et brev af 30. juli 1976 fra Den almindelige danske Lægeforening til dens medlemmer synes at fremgå. Protesterne mod sundhedsstyrelsens nye retningslinjer og opsvulmede journalsystem har været særdeles skarpe både fra de praktiserende læger og hospitalslæger og har fået fuld støtte fra Lægeforeningen. Men på et møde den 22. juli med repræsentanter fra Den almindelige danske Lægeforening afviste sundhedsstyrelsen den fremførte kritik og meddelte, at det var en forudsætning for de praktiserende lægers deltagelse i de forebyggende undersøgelser, at det udsendte journalsystem snarest blev anvendt.

Jeg håber, det vil være ministerens opfattelse, at der i lov af 7. juni 1972 om svangerskabshygiejne og fødselshjælp ikke er givet sundhedsstyrelsen ret til administrativt at ændre lovens hovedlinje, som bygger på familielægens deltagelse, og som hidtil har fungeret tilfredsstillende.

En værdifuld menneskelig og tillidsfuld kontakt med fødselshjælperen, der er så vigtig for en kvinde under svangerskabet og fødsel samt

i den første ofte vanskelige periode efter fødslen, bør ikke kunne nedbrydes gennem tidrøvende skemaudfyldninger af ringe praktisk betydning.

Indenrigsminister *Egon Jensens* svar (13/8 76):

I henhold til lov af 7. juni 1972 om svangerskabshygiejne og fødselshjælp med senere ændringer (jfr. lovbekendtgørelse nr. 431 af 3. september 1975) påhviler det amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner at tilvejebringe vederlagsfri adgang til forebyggende helbredsundersøgelser i anledning af svangerskab og til fødselshjælp. Det bestemmes nærmere, at kvinder har ret til indtil 5 vederlagsfri forebyggende helbredsundersøgelser hos en læge. Tilsvarende bestemmelser fandtes i de 2 foregående love om svangerskabshygiejne, henholdsvis af 1. oktober 1945 og 8. juni 1966.

Det har ikke i disse love været bestemt, at undersøgelserne skulle foretages af praktiserende læger; men at dette har været tanken, fremgår af de med hjemmel i de nævnte love udarbejdede cirkulærer og retningslinjer fra indenrigsministeriet og sundhedsstyrelsen. Det har ikke været en pligt for de praktiserende læger at deltage, og der er eksempelvis i sundhedsstyrelsens cirkulære af 1. oktober 1948 om helbredsundersøgelser i medfør af den dagældende lov om svangerskabshygiejne givet anvisning på, hvorledes en læge, der ikke ønsker at foretage helbredsundersøgelser i henhold til loven, skal gøre den svangre opmærksom på adgangen til vederlagsfri undersøgelser hos en anden læge og hos jordemoderen.

Indenrigsministeriet samt sundhedsstyrelsen – hvem spørgsmålet har været forelagt til udtalelse – er af den opfattelse, at det er meget væsentligt, at de praktiserende læger deltager i svangerskabsprofylaksen, og sundhedsstyrelsen har stedsse bidraget hertil. Men såfremt lægerne ikke ønsker at deltage, må konsekvensen heraf efter indenrigsministeriets vurdering være, at de myndigheder, der har ansvaret for tilrettelæggelsen af profylaksen, inddrager andre grupper af læger i denne til opfyldelse af sundhedsvæsenets pligter over for gravide, fødende og nyfødte.

En inddragelse af andre grupper af læger end de praktiserende anses imidlertid ikke for aktuel, idet Den almindelige danske Lægeforening efter drøftelse i sundhedsstyrelsen har anmodet de praktiserende læger om at anvende